

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 1104
din 14.11.2018

**pentru aprobarea Regulamentului privind zonele
de protecție a rețelelor de gaze naturale**

Publicat : 21.12.2018 în Monitorul Oficial Nr. 499-503 art Nr : 1313 Data intrării în vigoare :
21.03.2019

În temeiul art.4 alin. (1) lit. 1) din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art.415), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale (se anexează).
2. Ministerul Economiei și Infrastructurii, în termen de 6 luni, va aduce actele normative departamentale în concordanță cu prevederile prezentei hotărîri.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Infrastructurii.
4. Prezenta hotărîre intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării.

PRIM-MINISTRU

Pavel FILIP

**Contrasemnează:
Ministrul economiei
și infrastructurii**

Chiril Gaburici

Nr. 1104. Chișinău, 14 noiembrie 2018.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.1104/2018

REGULAMENT
privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale (în continuare – *Regulament*) are drept scop identificarea și stabilirea zonelor de protecție a rețelelor de gaze naturale.
2. Zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale sînt zone în care se instituie interdicții privind accesul persoanelor, amplasarea construcțiilor și natura activităților care se pot desfășura, în scopul asigurării accesului permanent al operatorilor sistemelor de transport sau de distribuție pentru realizarea acțiunilor de exploatare, întreținere, monitorizare curentă, inclusiv realizarea intervențiilor în regim de urgență, și al excluderii posibilității de deteriorare a rețelelor de gaze naturale.
3. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile:
operator al sistemului de distribuție, operator al sistemului de transport, operator de sistem, rețea de

distribuție a gazelor naturale, rețea de gaze naturale, rețea de transport al gazelor naturale, zonă de protecție a rețelelor de gaze naturale – în sensul Legii nr.108/2016 cu privire la gazele naturale;

obiect industrial periculos – în sensul Legii nr.116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase;

următoarele noțiuni principale se definesc astfel:

coridor tehnic – zonă care se întinde la suprafața solului de ambele părți ale conductelor/cablurilor (conduce de gaze naturale, cabluri, linii electrice aeriene) și se măsoară în proiecție orizontală de la generatoarea exterioră a conductei/cablului cu zonele de protecție, care parțial coincid sau se învecinează;

zonă de siguranță – zonă adiacentă rețelelor de gaze naturale, stabilită de-a lungul traseului rețelei de gaze naturale, hotarele de delimitare ale zonei aflate la distanțe minime de la axa conductei de gaze naturale, stabilite de normativele în construcții, în limitele cărora se instituie interdicții privind regimul activităților și al construcțiilor, în scopul asigurării securității, protecției și intereselor vitale ale persoanelor, societății și utilităților în caz de avarii și efectele acestora. Zona de protecție a rețelelor de gaze naturale este parte a zonei de siguranță.

4. Operatorii de sistem îndeplinesc lucrările necesare pentru a exclude crearea situațiilor de avarie și a impactului negativ asupra mediului.

5. Proprietarii rețelelor de gaze naturale, operatorii de sistem, autoritățile administrației publice locale, proprietarii/deținătorii de terenuri, persoanele fizice și juridice care desfășoară lucrări sau oricare alte activități în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale poartă răspundere pentru nerespectarea cerințelor prezentului Regulament în conformitate cu legislația în vigoare.

6. Autoritățile administrației publice locale sînt responsabile pentru informarea populației și a persoanelor interesate cu privire la prevederile prezentului Regulament.

7. Autoritățile administrației publice locale adoptă decizii privind atribuirea și înstrăinarea terenurilor cu orice destinație în zona de amplasare a rețelelor de gaze naturale cu condiția avizării proiectelor deciziilor menționate de către operatorii de sistem.

8. În cazul încălcării prevederilor prezentului Regulament, care au ca consecință reducerea fiabilității livrării gazelor naturale și/sau prin care sînt puse în pericol persoanele, bunurile ori mediul, operatorii de sistem sînt obligați să întreprindă măsuri de urgență pentru prevenirea avariilor și catastrofelor cu caracter tehnogen, inclusiv să sisteze efectuarea lucrărilor și să sesizeze organele de resort.

Capitolul II

STRUCTURA ȘI AMENAJAREA REȚELELOR DE GAZE NATURALE

Secțiunea 1

Structura rețelelor de gaze naturale

9. În funcție de presiunea de lucru și complexitatea lucrărilor efectuate, rețelele de gaze naturale se divizează în:

- 1) rețele de transport;
- 2) rețele de distribuție.

10. Rețelele de transport al gazelor naturale servesc pentru transportul gazelor naturale și, în funcție de presiunea de lucru, se clasifică în 2 clase:

- 1) clasa I – cu presiunea de lucru de la 2,5 pînă la 10,0 MPa inclusiv;
- 2) clasa II – cu presiunea de lucru de la 1,2 și pînă la 2,5 MPa inclusiv.

11. Rețelele de distribuție a gazelor naturale servesc pentru distribuția gazelor naturale și, în funcție de presiunea de regim a gazului transportat, se clasifică în 4 categorii:

- 1) presiune înaltă de categoria I – presiunea de regim în conducta de gaze fiind peste 0,6 MPa pînă la 1,2 MPa inclusiv;
- 2) presiune înaltă de categoria II – presiunea de regim în conducta de gaze fiind peste 0,3 MPa pînă la 0,6 MPa inclusiv;
- 3) presiune medie – presiunea de regim în conducta de gaze fiind peste 0,005 MPa pînă la 0,3 MPa inclusiv;
- 4) presiune joasă – presiunea de regim în conducta de gaze fiind pînă la 0,005 MPa.

12. Din componența rețelelor de transport al gazelor naturale fac parte următoarele obiecte:

- 1) conductele magistrale de gaze naturale cu ramificări și conductele paralele, armătura de închidere și de reglare, trecerile peste obstacole naturale și artificiale, ansamblurile de conectare a stațiilor de comprimare, ansamblurile de lansare și recepție a dispozitivelor de curățare și diagnosticare, colectoarele de condensat;
- 2) instalațiile de protecție electrochimică a conductei de gaze naturale împotriva coroziunii, inclusiv cîmpurile anodice, liniile de legătură tehnologică prin cablu cu puncte de amplificare și pilonii sistemelor de radiocomunicații;
- 3) stațiile de radioreleu cu piloni, sistemele de antene, construcțiile de baraj cu echipament, îngrădirile;
- 4) liniile de transport al energiei electrice, instalațiile de alimentare cu energie electrică a obiectelor rețelelor de transport al gazelor naturale;

- 5) construcțiile împotriva eroziunii solurilor și de protecție a conductei de gaze naturale;
 - 6) trecerile de-a lungul traseului conductei de gaze naturale și trecerile la nivel peste conducta de gaze naturale, drumurile permanente, pistele pentru elicoptere amplasate de-a lungul traseului conductei de gaze naturale și căile de acces spre ele, indicatoarele de identificare a amplasării conductei de gaze și a cablurilor de legătură tehnologică, indicatoarele de semnalizare la intersectarea conductelor de gaze naturale și a cablurilor de legătură tehnologică cu căile navigabile interne;
 - 7) stațiile de comprimare și stațiile de predare a gazelor;
 - 8) depozitele de stocare;
 - 9) stațiile de alimentare a autovehiculelor cu gaze naturale comprimate;
 - 10) stațiile de măsurare a gazelor naturale.
13. Din componența rețelelor de distribuție a gazelor naturale fac parte următoarele obiecte:
- 1) conductele de gaze naturale exterioare interrurale și în raza localităților, subterane, terestre, supraterane și subacvatice, cu robinete de închidere aferente;
 - 2) stațiile de reglare a presiunii gazelor naturale (SRG), stațiile de reglare a presiunii gazelor naturale de tip bloc (SRGB);
 - 3) posturile de reglare a presiunii gazelor naturale (PRG), inclusiv posturile de reglare-măsurare (PRMG) și punctele de măsurare comercială sau tehnologică a gazelor naturale;
 - 4) mijloacele de protecție electrochimică contra coroziunii conductelor de gaze subterane și recipientelor din oțel, inclusiv câmpurile anodice;
 - 5) stațiile de evidență și măsurare a consumului de gaze naturale (SMG), în limitele presiunilor de lucru conform sistemelor de distribuție a gazelor;
 - 6) instalațiile de gaze industriale, tehnologice și agricole;
 - 7) instalațiile de gaze ale centralelor electrotermice și termice.
14. Informația privind amplasarea reală a rețelelor de gaze naturale se prezintă, în termen de 30 zile de la data punerii în funcțiune, de către operatorii de sistem autorităților administrației publice locale, pentru a fi transpuse pe hărțile funciare raionale/municipale.
15. Autoritățile administrației publice locale sînt responsabile pentru transpunerea informației pe hărțile funciare și informarea persoanelor juridice și fizice interesate cu privire la amplasarea rețelelor de gaze naturale.
16. Operatorii de sistem oferă gratuit informații persoanelor fizice și juridice cointeresate, la solicitarea scrisă a acestora, informații privind amplasarea rețelelor de gaze naturale.

Secțiunea a 2-a

Factorii de risc al rețelelor de gaze naturale

17. În funcție de consecințele unei avarii sau catastrofe cu caracter tehnogen care poate avea la exploatarea rețelelor de gaze naturale, acestea se atribuie la categoria II de pericol – obiecte industriale care prezintă pericol înalt.
18. Factorii de risc sînt următorii:
- 1) pentru rețelele de transport al gazelor naturale sînt:
 - a) distrugerea conductei de gaze naturale sau a elementelor acesteia, însoțite de împrăștierea fragmentelor de metal și sol;
 - b) inflamarea produsului în cazul deteriorării conductei și acțiunea termică a incendiului;
 - d) explozia amestecului de gaze naturale și aer;
 - e) surparea și deteriorarea clădirilor, construcțiilor, instalațiilor;
 - f) temperatura ridicată a aerului, a obiectelor;
 - g) concentrația redusă de oxigen;
 - h) fumul și produsele combustiei;
 - i) toxicitatea reactivelor folosiți în procesul de producere (metanol, odorizant, alcalii, acizi, bitum, masticuri);
 - j) creșterea nivelului presiunii acustice;
 - k) efectele sufocante ale gazelor naturale asupra oamenilor și animalelor;
 - l) poluarea mediului înconjurător cu gaze naturale;
 - m) intensificarea vibrațiilor;
 - 2) pentru rețelele de distribuție a gazelor naturale sînt:
 - a) deflagrația gazelor naturale ca rezultat al scăpărilor de gaze;
 - b) explozia amestecului de gaze naturale și aer;
 - c) surparea și deteriorarea clădirilor, construcțiilor, instalațiilor;
 - d) aprinderea produsului la distrugerea conductei, focul deschis și acțiunea termică a incendiului;
 - e) temperatura ridicată a aerului, a obiectelor;
 - f) concentrația scăzută a oxigenului;
 - g) produsele arderii;
 - h) efectele negative ale acțiunii gazelor naturale asupra oamenilor și animalelor.

Secțiunea a 3-a
Amenajarea traseelor rețelelor de transport
al gazelor naturale

19. Traseele conductelor de gaze naturale se marchează cu piloni de identificare cu înălțimea de 1,5–2 m la suprafața terenului, dotați cu o plăcuță informativă.

20. Pilonii de identificare și de avertizare se instalează de-a lungul axei conductei de gaze naturale, după cum urmează:

- 1) pe porțiunile drepte ale traseului în limitele vizibilității, la o distanță de cel mult 500 m;
- 2) în punctele de schimbare a direcției traseului;
- 3) în locurile de intersectare a conductei de gaze naturale cu:
 - a) căile ferate și drumurile publice;
 - b) alte comunicații supraterane și subterane.
- 4) în locurile de traversare a conductei de gaze naturale cu râurile navigabile și obstacole (prăpastii, rîpe, canale);
- 5) în locurile de îndeplinire a lucrărilor de reparație și reconstrucție;
- 6) pentru marcarea locurilor de sondare a terenului, de eroziune, de emersiune a conductei de gaze naturale.

21. Pe plăcuța informativă se indică:

- 1) avertizarea „Atenție! Rețea de gaze naturale”;
- 2) dimensiunile zonei de protecție a rețelelor de gaze naturale;
- 3) reperarea topografică a indicatorului de identificare a amplasării față de traseul rețelei de gaze naturale (km, pichetul traseului);
- 4) adâncimea de pozare a rețelelor de gaze naturale;
- 5) numerele de telefoane, adresa dispeceratului și a serviciului de avarie ale subdiviziunii de producție a operatorului sistemului de transport, care exploatează tronsonul de conductă respectiv.

22. Se admite instalarea plăcuțelor informative pe pilonii liniilor electrice aeriene (LEA), pilonii liniilor de telecomunicații, care trec în paralel cu conducta și pe coloanele de control și măsurare.

23. Pentru sistemele conductelor de gaze naturale cu mai multe linii se marchează fiecare linie.

24. Pentru marcarea traseelor cablurilor subterane de legătură tehnologică pe teren se folosesc piloni care se instalează:

- 1) în fața fiecărui racord și pe porțiunile drepte ale traseului cablului peste 500 m unul față de altul, în limitele vizibilității directe;
- 2) pe porțiunile curbiliniilor ale traseului, în locurile de deviere maximă (mai mult de 2 m) a traseului de la linia dreaptă între racorduri;
- 3) la traversarea barierelor de apă;
- 4) la intersectările cu:
 - a) comunicațiile subterane de diverse destinații;
 - b) liniile aeriene de legătură, de difuzare prin cablu și rețelele electrice de transport;
- 5) în punctele de conectare a barelor de lucru, prizelor de pământ și a protectoarelor;
- 6) pe liniile cablurilor parafulger;
- 7) în locurile de instalare a posturilor de amplificare nedeservite.

25. Locurile de intersectare a conductelor de gaze naturale și a cablurilor de legătură tehnologică cu râurile navigabile se marchează pe maluri cu indicatoare de semnalizare care se instalează de operatorul sistemului de transport după coordonarea cu organele de administrare a căilor navigabile.

26. Operatorul sistemului de transport în comun cu administratorul drumului și Inspectoratul național de patrulare instalează, în locurile de intersectare a conductelor de gaze naturale cu drumurile publice de toate categoriile, indicatoare rutiere care interzic oprirea/staționarea transportului auto în zona de siguranță a conductei de gaze naturale.

27. În locurile de intersectare a conductei de gaze naturale și a cablurilor de legătură tehnologică cu drumurile publice și căile ferate, marcarea conductei și a cablurilor de legătură tehnologică se efectuează din ambele părți ale drumurilor publice/căilor ferate.

28. Marcarea cîmpului anodic al protecției electrochimice se efectuează prin instalarea pilonilor pe perimetrul cîmpului.

29. Construcțiile, robinetele și alte elemente de pe traseul conductei de gaze naturale, care se află la suprafața terenului, se marchează cu indicatoare de avertizare.

30. Toate sectoarele supraterane ale conductei de gaze naturale se îngrădesc pentru a exclude accesul persoanelor neautorizate la conducta de gaze naturale, cu afișarea inscripției „Trecere interzisă”.

Secțiunea a 4-a
Amenajarea traseelor rețelelor de distribuție
a gazelor naturale

31. Traseele conductelor de gaze naturale subterane sînt marcate cu indicatoare de identificare, aplicate pe repere permanente indiferent de proprietate sau cu stîlpi din beton armat, din metal sau alte materiale cu înălțimea nu mai puțin de 1,5 m sau alte repere stabile:

- 1) pe porțiunile liniare ale traseului în limitele vizibilității, la o distanță de cel mult 200 m în localități;
- 2) în punctele de schimbare a direcției conductei de gaze naturale;
- 3) în locurile de traversare a conductei de gaze naturale a barierelor navigabile și nenavigabile, canalelor;
- 4) în locurile intersecției conductelor de gaze naturale cu căile ferate și drumurile publice (în afara localităților urbane și rurale);
- 5) la fiecare construcție aferentă a conductelor de gaze naturale (cămin de gaze, instalație de protecție electrochimică).

32. Indicatoarele de identificare conțin informații despre:

- 1) distanța pînă la conducta de gaze naturale;
- 2) presiunea gazelor naturale și diametrul conductei de gaze naturale;
- 3) caracteristica conductei de gaze naturale (adîncimea de pozare a conductei, materialul țevilor);
- 4) numărul de telefon al serviciului de dispecerat și intervenție tehnică.

33. Indicatoarele de identificare sau stîlpii din beton armat, din metal sau alte materiale se instalează în perioada lucrărilor de construcție a rețelelor de distribuție a gazelor naturale. După punerea în funcțiune, reparația sau renovarea indicatoarelor de identificare a amplasării rețelelor de gaze naturale se efectuează de către operatorul sistemului de distribuție.

34. Locurile de intersecție a conductelor de gaze naturale cu rîurile navigabile se marchează pe maluri cu indicatoare de semnalizare, care se instalează în perioada construcției rețelelor de distribuție a gazelor naturale cu acordul organelor de administrare a căilor navigabile.

35. În locurile de intersecție a conductelor de gaze naturale cu drumurile publice și căile ferate marcarea conductei de gaze naturale se efectuează din ambele părți.

36. Obiectele și instalațiile aferente conductei de gaze naturale, amplasate la suprafața traseului, se marchează cu indicatoare de identificare și avertizare.

37. În preajma SRG, PRG, PRMG se instalează indicatoarele care interzic parcare mijloacelor de transport în zona de protecție.

Capitolul III **ZONELE DE PROTECȚIE A REȚELELOR DE GAZE** **NATURALE**

Secțiunea 1

Zonele de protecție a rețelelor de transport al gazelor naturale

38. Zonele de protecție a rețelelor de transport al gazelor naturale se stabilesc în următoarele cazuri:

1) de-a lungul traseelor conductelor de gaze naturale (indiferent de modul de amplasare), inclusiv la trecerea prin păduri și plantații forestiere – sub forma unei fișii de teren limitat de linii convenționale, la o distanță de 25 m de la axa conductei, din fiecare parte;

2) de-a lungul traseelor conductelor de gaze naturale cu mai multe linii – sub forma unei fișii de teren limitat de linii convenționale, la o distanță de 25 m de la axele conductelor marginale, din fiecare parte;

3) de-a lungul trecerilor subacvatice – sub forma unei porțiuni a suprafeței acvatice, de la suprafața pînă la fundul bazinei acvatice, cuprinsă între două suprafețe paralele, distanțate de la axele conductelor marginale ale trecerilor la 100 m, din fiecare parte;

4) în jurul instalațiilor tehnologice, stațiilor de comprimare și stațiilor de predare, stațiilor de măsurare a gazelor naturale sub forma unui teren, limitat printr-o linie convențională închisă, la o distanță de 100 m de la granițele teritoriilor obiectelor indicate, în toate direcțiile.

39. În zona de protecție a rețelelor de transport al gazelor naturale se interzice efectuarea lucrărilor și întreprinderea acțiunilor care pot determina perturbarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale sau care pot duce la deteriorarea lor:

1) permutarea, acoperirea, deteriorarea pilonilor de identificare a amplasării conductei de gaze naturale, a posturilor de control și măsurare;

2) efectuarea oricăror lucrări de construcții și montare, chiar și a celor cu caracter provizoriu, cu excepția celor aferente conductelor sau instalațiilor respective;

3) plantarea arborilor, arbuștilor și viilor la o distanță mai mică de 3 m de la axa conductei, din fiecare parte;

4) efectuarea lucrărilor agricole de afinare a solului la o adîncime mai mare de 0,5 m;

5) pătrunderea pe teritoriul obiectelor sau deschiderea trapelor, porțiței și ușii punctelor nedeservite de amplificare a legăturii prin cablu, boxelor de blocare ale sistemelor de telemecanică, îngrădirilor ansamblurilor armăturii liniare, stațiilor de radioreleu, stațiilor de protecție catodică și de drenaj, căminelor traseelor liniare și de control, altor instalații liniare, clădiri și construcții aferente;

6) închiderea și deschiderea robinetelor și vanelor, deconectarea sau conectarea mijloacelor de alimentare

cu energie electrică și de telemecanică a conductelor de gaze naturale;

7) stocarea deșeurilor, deversarea soluțiilor acide și de săruri, substanțelor alcaline, blocarea cu diverse articole de construcții;

8) distrugerea construcțiilor de fortificare a malurilor, instalațiilor de evacuare a apei, terasamentelor și altor construcții (instalații), care protejează conductele de gaze naturale de deteriorare, iar teritoriul adiacent și mediul înconjurător – de scurgerea accidentală a produsului transportat;

9) aruncarea ancorelor, navigarea cu ancora aruncată, lanțuri, sonde de măsurat adâncimea, plase de pescuit și instalații de dragare lăsate, executarea lucrărilor de dragare și excavare;

10) aprinderea focului și depozitarea surselor de foc deschis sau închis;

11) construirea barajelor, construirea dispozitivelor de evacuare a apei din lacuri și iazuri, a dispozitivelor de drenare a apelor pluviale și a apelor uzate.

Secțiunea a 2-a **Zonele de protecție a rețelelor de distribuție** **a gazelor naturale**

40. Zonele de protecție a rețelelor de distribuție a gazelor naturale se stabilesc numai pe traseele conductelor de gaze naturale, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 552/2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale și ale prezentului Regulament.

41. Pentru excluderea deteriorării rețelelor de distribuție a gazelor naturale și obiectelor aferente lor, se stabilesc zone de protecție:

1) de-a lungul traseelor conductelor de gaze naturale exterioare și construcțiilor sistemelor de alimentare cu gaze naturale, sub forma unei suprafețe terestre limitate de linii convenționale la o distanță de 2 m de la axa conductei, de fiecare parte;

2) în jurul stațiilor și punctelor de reglare a presiunii gazelor naturale, amplasate separat – sub forma unui teritoriu limitat de linii convenționale la o distanță de 2 m de la hotarele acestor obiecte, în toate direcțiile. Pentru punctele de reglare a presiunii gazelor naturale anexate la clădiri, zona de protecție nu este reglementată;

3) de-a lungul trecerilor subacvatice ale conductelor de gaze naturale de toate presiunile sub formă de spațiu de apă, mărginit de la suprafața apei pînă la fund prin planuri verticale, de ambele părți la o depărtare de 50 m de la axele liniilor extreme ale conductelor;

4) pentru sectoarele supraterane a conductei de gaze naturale distanța de la arbori, construcții, panouri de reclamă pînă la conducta de gaze este de cel puțin 1 m pe întreaga durată de exploatare a conductei;

5) în rază de 15 m de la conductele subterane de gaze naturale, la efectuarea în preajma lor a lucrărilor de excavare și construcție;

6) pentru liniile electrice aeriene (LEA) cu tensiune mai mică de 1000 V, în cazul intersecțiilor, apropierii sau poziționării în paralel cu conductele exterioare de gaze naturale, distanța dintre conductorii liniilor electrice aeriene (în cazul săgeții maxime de afirmare a conductorilor) și partea constructivă a conductei de gaze naturale, se stabilește de condițiile stipulate în Normele de amenajare a instalațiilor electrice;

7) pentru liniile electrice aeriene cu tensiunea mai mare de 1000 V, în cazul intersecțiilor apropierii sau poziționării în paralel, distanța dintre conductorii liniilor electrice aeriene și partea constructivă a conductei de gaze naturale se stabilește de condițiile stipulate în Normele de amenajare a instalațiilor electrice.

42. Măsurarea distanței pentru determinarea zonelor de protecție a conductelor de distribuție a gazelor naturale se efectuează de la axa conductei – pentru o singură conductă de gaze naturale, și de la axele conductelor marginale de gaze naturale – pentru conductele cu mai multe linii.

43. Distanțele minime de la conductele de gaze pînă la clădiri și construcții se stabilesc în funcție de importanța obiectelor, condițiile de pozare a conductei de gaze naturale, presiunea gazelor naturale și alți factori, dar nu mai mici decît cele prevăzute în normativele în construcții.

44. Proprietarii/deținătorii terenurilor traversate de conducte de gaze naturale sînt obligați să asigure integritatea conductelor și accesul liber către acestea a personalului operatorului sistemului de distribuție.

45. În zonele de protecție a rețelelor de distribuție a gazelor naturale se interzice îndeplinirea oricăror acțiuni care pot determina perturbarea funcționării normale a rețelelor sau deteriorarea lor:

1) permutarea, acoperirea, distrugerea indicatoarelor de identificare a amplasării rețelelor de gaze naturale, posturilor de control și măsurare;

2) depozitarea articolelor de construcții, a solului și altor materiale sau deșeuri;

3) îngrădirea și blocarea zonelor de protecție, reținerea accesului personalului operatorului sistemului de distribuție către rețele și a procesului de deservire și de înlăturare a deteriorărilor la rețelele de distribuție a gazelor naturale;

4) excavarea beciurilor, săparea și prelucrarea solului cu utilaje și mecanisme agricole la o adâncime mai mare de 0,3 m;

5) pătrunderea pe teritoriul și deschiderea ușilor și porților SRG, PRG, PRMG, a instalațiilor de protecție împotriva coroziunii, capacelor căminelor de gaze naturale;

6) fixarea, sprijinirea de conductele supraterane de gaze naturale, de pilonii lor, îngrădirile și clădirile rețelelor de distribuție a gazelor naturale, precum și aruncarea pe acestea a obiectelor străine, cablurilor, scărilor, urcarea pe ele;

7) manipularea robinetelor de închidere, a mijloacelor de alimentare cu energie electrică și telemecanică a conductelor;

8) deversarea soluțiilor acide și de săruri, a substanțelor alcaline;

9) distrugerea construcțiilor de fortificare a malurilor, instalațiilor de evacuare a apei, terasamentelor și altor construcții (instalații), ce protejează conductele de gaze naturale de distrugere;

10) aruncarea ancorelor, navigarea cu ancore, lanțuri, sonde de măsurat adâncimea, plaselor de pescuit și instalațiilor de dragare lăsate, executarea lucrărilor de dragare și excavare;

11) aprinderea focului și a surselor de foc deschis sau închis;

12) efectuarea neautorizată a săpăturilor și altor lucrări de terasament, necoordonate cu operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale.

Secțiunea a 3-a **Notificarea lucrărilor și activităților în zona** **de protecție**

46. În zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, fără acordul operatorului de sistem pentru executarea lucrărilor în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale, persoanelor fizice și juridice li se interzice:

1) plantarea arborilor, arbuștilor de toate soiurile, amplasarea livezilor, viilor și grădinilor;

2) construcția căilor de acces și pasajelor peste traseele conductelor de gaze naturale, amenajarea locurilor de parcare a transportului auto, tractoarelor și mecanismelor;

3) demolarea și reconstrucția podurilor, colectoarelor, drumurilor publice și căilor ferate, în caz de amplasare pe acestea a rețelelor de distribuție a gazelor naturale;

4) desfășurarea lucrărilor de ameliorare și terasament, construirea sistemelor de irigare și desecare;

5) efectuarea lucrărilor de construcție, montare și planificare a terenului;

6) efectuarea lucrărilor de dinamitare pentru obiectul concret în lipsa demersului de executare a lucrărilor de dinamitare sau a lucrărilor cu materiale explozive, eliberat de organele de resort;

7) efectuarea lucrărilor geologice de ridicare, prospectare geologică, explorare, geodezice și altor lucrări de cercetare, care necesită forarea sondelor, fântânilor de sondaj de control, cu prelevarea probelor de sol (cu excepția probelor de sol fertil);

8) depozitarea furajelor, îngrășămintelor, materialelor, amenajarea ocolurilor pentru cabaline, creșterea animalelor, acordarea sectoarelor de pescuit, pescuitul, vînatul și colectarea plantelor acvaticice, organizarea adăpătoarelor, spargerea și aprovizionarea cu gheață;

9) efectuarea lucrărilor de construcție, inclusiv a lucrărilor de excavare, la o distanță mai mică de 15 m de la conducta de distribuție a gazelor naturale.

47. Lucrările agricole, altele decît cele menționate la pct.46 subpct.1), se exceptează de obligativitatea deținerii acordului pentru executarea lucrărilor în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale.

48. Activitățile menționate la pct.46 subpct.1)-9) se efectuează în prezența reprezentantului desemnat al operatorului de sistem la locul executării lucrărilor.

49. Pentru eliberarea acordului pentru executarea lucrărilor se stabilesc următoarele etape:

1) depunerea de către solicitant a cererii pentru eliberarea acordului pentru executarea lucrărilor conform modelului indicat în anexa nr. 1 la prezentul Regulament, cu cel puțin 7 zile lucrătoare înainte de începerea lucrărilor;

2) eliberarea acordului pentru executarea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale, care corespunde modelului indicat în anexa nr. 2 la prezentul Regulament;

3) executarea lucrărilor în prezența reprezentantului operatorului de sistem, cu înștiințarea operatorului de sistem cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de începerea lucrărilor.

50. Cererea pentru eliberarea acordului pentru executarea lucrărilor se transmite prin poștă, fax, e-mail sau se depune direct la oficiul operatorului de sistem, însoțită de următoarele documente:

1) documentația de proiect (copie sau extras) pentru locul efectuării lucrărilor în zona de protecție;

2) planul de efectuare a lucrărilor;

3) ordinul de numire de către solicitant a persoanei responsabile de efectuarea lucrărilor (în cazul persoanelor juridice);

4) informații despre executorul lucrărilor (denumirea/numele, prenumele, adresa juridică).

51. Operatorul de sistem eliberează, în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, acordul pentru executarea lucrărilor, cu condiția corespunderii documentelor anexate prevederilor actelor normative.

52. Acordul pentru executarea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale nu poate fi eliberat în următoarele cazuri:

1) necorespunderea documentației de proiect/planului de efectuare a lucrărilor pentru locul efectuării lucrărilor în zonele de protecție;

2) determinarea erorilor în documentele anexate la cererea pentru eliberarea acordului pentru executarea lucrărilor, în condițiile pct. 54;

3) prezentarea setului incomplet, anexat la cererea pentru eliberarea acordului pentru executarea lucrărilor;

4) existența sau apariția iminentă a factorilor de risc major de deflagrație;

5) starea tehnică a tronsonului de conductă necesită lucrări de reparație.

53. Refuzul de a elibera acordul pentru executarea lucrărilor din partea operatorului de sistem se prezintă în scris, cu justificarea și indicarea temeiului de refuz.

54. În cazul constatării erorilor în documentele anexate la cererea pentru eliberarea acordului pentru executarea lucrărilor, operatorul de sistem notifică solicitantului necesitatea înlăturării neconformităților, în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii, și suspendarea termenului de eliberare a acordului respectiv pe perioada înlăturării acestora.

55. Termenul indicat la pct.51 se repune de la data prezentării confirmării înlăturării neconformităților.

56. În acordul pentru executarea lucrărilor se menționează:

1) posibila apariție sau existența factorilor de risc;

2) hotarele de delimitare a zonei de protecție de la axa conductei de gaze naturale (conductele marginale), stabilite de prezentul Regulament și de normele de proiectare în construcții;

3) condițiile în care se îndeplinesc lucrările;

4) măsurile de precauție;

5) cerințele de securitate care se respectă la îndeplinirea genurilor concrete de lucrări;

6) etapele lucrărilor care se execută în prezența sau sub supravegherea reprezentantului operatorului de sistem.

57. Operatorul de sistem asigură prezența reprezentantului acestuia la locul executării lucrărilor.

58. În cazul în care operatorul de sistem nu a eliberat acordul pentru executarea lucrărilor în termenul stabilit la pct.51 și în lipsa unui refuz scris privind eliberarea acestuia, persoanele fizice și juridice inițiază lucrările notificate în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale.

59. Până la eliberarea acordului respectiv, operatorul de sistem efectuează, în caz de necesitate, inspectarea tronsonului conductei de gaze naturale ce trece prin zona acestor lucrări, în scopul determinării stării tehnice și a nivelului de securitate, precum și precizării poziției conductei de gaze naturale și a tuturor construcțiilor aferente ei.

60. În cazul în care se stabilește că starea tehnică a tronsonului de conductă necesită lucrări de reparație pentru prevenirea posibilității de deteriorare sau a scurgerii de gaze naturale, operatorul de sistem notifică solicitantului necesitatea efectuării lucrărilor respective de reparație și a termenului finalizării acestora.

Secțiunea a 4-a

Organizarea și executarea lucrărilor în zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale

61. Pentru exploatarea și întreținerea rețelelor de gaze naturale, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale, cu notificarea prealabilă a proprietarului terenului sau al bunului imobil, operatorul sistemului de transport sau de distribuție este în drept:

1) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și alte intervenții necesare pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale;

2) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;

3) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activitățile proprietarului în măsura și pe durata strict necesar pentru executarea lucrărilor de întreținere, revizie, reparație sau a altor intervenții pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale.

62. Operatorii de sistem sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile prevăzute la pct.61 și să achite proprietarului de teren sau de alte bunuri proprietate privată despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor menționate, inclusiv în cazul înlăturării consecințelor avariilor, în conformitate cu prevederile cadrului legislativ în vigoare.

63. Persoanele fizice și juridice care au obținut acordul pentru executarea lucrărilor sînt obligate să îndeplinească lucrările în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale, cu respectarea condițiilor ce asigură integritatea conductelor de gaze naturale, mijloacelor de legătură tehnologică și a indicatoarelor de identificare.

64. Pe terenurile irigabile care se află în zona de protecție a conductelor de gaze naturale, lucrările ce țin de inundarea temporară a terenurilor se efectuează în baza acordului expus în formă scrisă dintre proprietarii/deținătorii de terenuri și operatorul de sistem.

65. În cazul depistării, la locul executării lucrărilor, a comunicațiilor și construcțiilor subterane care nu sînt reflectate în documentația de proiect, lucrările se sistează imediat și se iau măsuri de asigurare a integrității acestor comunicații și construcții, se stabilește apartenența lor și se solicită prezența reprezentantului întreprinderii de exploatare a acestor comunicații și construcții.

66. Dacă în procesul executării lucrărilor se constată deteriorarea conductei de gaze naturale sau scurgerea

gazelor naturale, personalul și mijloacele tehnice se retrag în mod de urgență în afara limitelor zonei de protecție, cu informarea imediată a operatorului de sistem despre cele întâmplate.

67. Până la sosirea echipei de intervenție, conducătorul lucrărilor este obligat să întreprindă măsuri de prevenire a accesului persoanelor străine și a mijloacelor de transport în zona de protecție și să informeze autoritățile administrației publice locale.

68. Personalul de exploatare a comunicațiilor ingineresti și a obiectelor situate în zona amplasării conductei de gaze naturale, precum și persoanele fizice care au descoperit deteriorarea conductei de gaze naturale sau scurgerea gazelor naturale, sînt obligate să înștiințeze imediat serviciul de dispecerat sau de intervenție a operatorului de sistem.

69. Informația despre evoluția posibilă a factorilor de risc, în cazul depistării deteriorării conductei sau scurgerii de gaze naturale, ce prezintă pericol pentru mediul înconjurător, obiectele, clădirile și construcțiile exploatare de alte întreprinderi, se transmite către serviciul de dispecerat al operatorului de sistem, întreprinderilor-proprietare ale acestor obiecte, precum și autorităților administrației publice locale.

70. În cazul unei avarii la rețelele de gaze naturale, operatorul de sistem care exploatează tronsonul de conductă avariat începe imediat lichidarea avariei în conformitate cu planul de acțiuni de localizare și lichidare a efectelor produse de avarie.

71. Atunci cînd în timpul executării lucrărilor în zona de protecție a rețelilor de gaze executantul a admis deteriorarea indicatoarelor de identificare a amplasării conductei de gaze naturale și/sau de semnalizare, restabilirea lor se efectuează din contul executantului lucrărilor și predate operatorului de sistem, cu semnarea unui act de predare-primire.

72. Construirea cartierelor locative (localităților), obiectelor industriale și de alt tip, clădirilor (locative și nelocative), construcțiilor și a instalațiilor pentru diverse destinații poate fi efectuată cu respectarea strictă a distanțelor minime de la axa conductei de gaze naturale (de la obiectele ei) stabilite în normativele în construcții.

73. În cazul deteriorării conductei de gaze naturale sau a stratului de izolare în timpul efectuării lucrărilor de excavație sau de construcție, persoana juridică sau fizică care îndeplinește lucrările menționate anunță imediat operatorul de sistem.

74. La efectuarea lucrărilor de excavație sau de construcție în zona de protecție a conductelor de gaze naturale din polietilenă, persoana juridică sau fizică care îndeplinește lucrările menționate asigură integritatea cablului trasator și banda de avertizare (folie metalică), care permit determinarea poziției conductelor de gaze naturale cu ajutorul aparatelor, iar în cazul deteriorării –anunță imediat operatorul de sistem.

Capitolul IV

INTERDEPENDENȚA ȘI CONLUCRAREA

ÎNTRINDERILOR ALE CĂROR COMUNICAȚII

SÎNT AMPLASATE ÎN ACELAȘI CORIDOR TEHNIC

SAU SE INTERSECTEAZĂ

75. Aspectele concrete privind conlucrarea întreprinderilor, ale căror comunicații sînt amplasate în același coridor tehnic sau se intersectează, atît în procesul de exploatare a comunicațiilor, cît și în timpul lichidării avariilor la ele, se stabilesc prin contracte mutuale dintre aceste întreprinderi.

76. Comunicațiile amplasate în coridorul tehnic, precum și sectoarele de comunicații care îl intersectează, se dotează, în limitele coridorului tehnic, cu sisteme comune de protecție împotriva coroziunii și împotriva calamităților naturale (alunecări de teren, inundații). De asemenea, localitățile trebuie să fie protejate de scurgerile accidentale ale produselor transportate.

77. Amplasamentul fiecărei comunicații ingineresti în coridorul tehnic se marchează pe teren distinct cu indicatoare de identificare a amplasării fiecărei comunicații ingineresti.

78. Întreprinderile care exploatează comunicațiile ingineresti amplasate în același coridor tehnic elaborează, în comun, schema generală a obiectelor, cu indicarea exactă a amplasării lor reciproce, iar lucrătorii tuturor întreprinderilor care deserve comunicatiile din coridorul tehnic dețin schema menționată la locurile de muncă. Modificările introduse în schemă se aduc la cunoștința tuturor întreprinderilor interesate în termen de 30 de zile.

79. În scopul asigurării integrității și condițiilor inofensive de funcționare a comunicațiilor în coridorul tehnic, întreprinderile exploatare ale acestora sînt obligate să elaboreze instrucțiunea privind supravegherea comună și întreținerea comunicațiilor în coridorul tehnic. În instrucțiune se reflectă:

- 1) componența comunicațiilor, cu indicarea caracteristicilor tehnice de bază ale acestora;
- 2) hotarele de delimitare ale coridorului tehnic, inclusiv zonele de protecție a tuturor comunicațiilor din acest coridor;
- 3) lista întreprinderilor responsabile de exploatarea comunicațiilor, adresele și modul de comunicare;
- 4) particularitățile specifice ale avariilor și defecțiunilor pentru fiecare comunicație din coridorul tehnic;
- 5) organizarea și desfășurarea inspecției, protecției și înștiințării despre încălcările constatate în coridorul tehnic, despre avariile și defecțiunile comunicațiilor;

- 6) modul de coordonare și efectuare a lucrărilor de intervenție și restabilire;
- 7) termenele, volumul și modul de revizie anuală a comunicațiilor din coridorul tehnic și lichidarea defectelor constatate;
- 8) organizarea și volumele de acordare a ajutorului reciproc la lichidarea avariilor și consecințelor acestora;
- 9) modul de întreținere tehnică și reparare a obiectelor auxiliare comune (trecherilor de-a lungul coridorului, podurilor și pasajelor de nivel).
80. Întreprinderile care exploatează comunicațiile în același coridor tehnic trebuie să dispună de planuri de localizare și lichidare a posibilelor avarii și a consecințelor acestora, precum și planuri de interacțiune, în care se prevăd măsurile necesare de prevenire a defecțiunilor la obiectele învecinate din coridorul tehnic. Planurile menționate se coordonează cu toate întreprinderile, care exploatează obiecte în coridorul tehnic și prevăd participarea comună a acestora la lucrările de intervenție și restabilire.
81. Persoanele fizice și juridice vinovate de producerea avariilor și deteriorarea obiectelor rețelelor de gaze naturale poartă răspundere în conformitate cu legea și compensează prejudiciile cauzate rețelelor de gaze naturale, mediului înconjurător, persoanelor fizice și juridice.
- În cazul deteriorării comunicațiilor ingineresti în timpul executării lucrărilor în coridorul tehnic sau a avariei la comunicațiile vecine, cercetarea se efectuează în comun cu participarea reprezentanților tuturor întreprinderilor interesate.
82. Modul de executare a lucrărilor de încărcare-descărcare, transportare, reparare și a celor preventive la comunicațiile din coridorul tehnic se coordonează cu toți proprietarii comunicațiilor amplasate în acest coridor tehnic. În cazuri de urgență se admite demararea lucrărilor de restabilire fără o coordonare prealabilă, cu întreprinderea măsurilor de asigurare a integrității celorlalte comunicații și cu înștiințarea proprietarilor despre executarea lucrărilor de urgență în coridorul tehnic.
83. Lichidarea consecințelor avariilor în coridorul tehnic se efectuează conform planului coordonat cu toate întreprinderile interesate.
84. Înlăturarea consecințelor calamităților naturale (alunecări de teren, inundații) din coridorul tehnic se efectuează de către întreprinderi în comun.
85. Proiectele privind construcția conductelor noi și reconstrucția celor în funcțiune în coridorul tehnic se coordonează cu toate întreprinderile care exploatează comunicațiile, amplasate în acest coridor, iar în timpul efectuării lucrărilor, conform acestor proiecte, se asigură exploatarea inofensivă a tuturor comunicațiilor din acest coridor tehnic.
86. Oricare lucrări de construcție-montare și de terasament în coridorul tehnic pot fi executate numai în baza proiectului de executare a lucrărilor și a acordului în scris de la toate întreprinderile care exploatează comunicațiile în acest coridor tehnic.
87. Personalul autorizat și persoanele cu funcții de răspundere, care efectuează inspectarea comunicațiilor, amplasate în coridorul tehnic, în cazul constatării executării de către persoane străine a unor lucrări de construcție, explorare sau de altă natură sînt obligați să se convingă de existența acordului corespunzător în scris, iar în cazul lipsei unui asemenea acord sau nerespectarea condițiilor tehnice menționate în acesta – să sisteze lucrările.
88. Litigiile apărute între întreprinderile care exploatează comunicațiile, amplasate în coridorul tehnic, se soluționează în ordinea stabilită de legislație.

[anexa nr.1](#)

[anexa nr.2](#)